

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

22.12.2020

г. Заинск

№ 589

"2017-2021 елларга Зэй муниципаль районының экологик куркынычсызлыгы программасын раслау турында" 2016 елның 27 декабрдәге 3006 номерлы Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты карарына үзгәрешләр кергү хакында"

Өйләнә-тирә мохитне пычратуга каршы юнәлдерелгән чараларның нәтижәләгән арттыру, хужалык һәм башка эшчәнлекнең тирә-юньгә тискәре йогынтысын кисәтә торган чаралар комплексы уздыру максатларында, Зэй муниципаль районы Уставының 45 статьясына таянып, Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты

каرار бирә:

1. Башкарма комитетының 2016 елның 27 декабрдәге 3006 номерлы карары белән расланган 2017-2021 елларга экологик куркынычсызлык программасына (алга таба - программа) үзгәрешләр кертергә һәм аны кушымталар нигезендә яна редакциядә бәян итәргә.
2. Карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Зэй муниципаль районының рәсми сайтында (<http://zaink.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
3. Карар басылып чыккан вакыттан үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

**Башкарма комитет
житәкчесе**

И.В. Гобәйдулина
(85558)3-37-47

Э.Э.Галиев

Татарстан Республикасы
Зэй муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның 22.12.
589 номерлы карарына
1 кушылта

«2017 - 2021 елларга Зэй муниципаль районының экологик иминлеге программасы» паспорты

Программаның исеме	«2017 - 2021 елларга Зэй муниципаль районының экологик иминлеге программасы»
Программаны эшләү өчен нигезләр	«Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон "2020 елның 12 ноябрәндәге 1819 номерлы карар нигезендә үзгәрешләрне исәпкә алып, 2012-2020 елларга "Әйләнә-тирә мохитне саклау" Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 15 апрелендәге 326 номерлы карары (2016 елның 13 августындагы ред.) "2014 - 2021 елларга Татарстан Республикасының әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларын яңадан торгызу һәм файдалану" дәүләт программасын раслау турында" 2013 елның 28 декабрәндәге 1083 номерлы ТР Министрлар Кабинеты карарына кертелгән үзгәрешләр белән «2014-2020 елларга Татарстан Республикасы әйләнә-тирә мохитен саклау, табигый ресурсларын торгызу һәм алардан файдалану» дәүләт программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 28 декабрәндәге 1083 номерлы карары
Муниципаль заказчы (координатор)	Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның максаты һәм бурычлары	Төп максатлар: - экологик куркынычсызлык дәрәжәсен күтәрү һәм табигый системаларын саклау - тотрыклы үсешнең һәм халыкның социаль-иқтисадый якланганлыгының кирәкле шарты буларак, ресурслардан рациональ һәм экологик куркынычсыз файдалану - Зэй муниципаль районы халкының тормыш сыйфатын

	<p>һәм сәламәтлеген яхшырту өчен кирәкле шартлар буларак, әйләнә-тирә мохитнең уңай торышын тәмин итү</p> <p>Төп бурычлар:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Зәй муниципаль районы территориясендә атмосфера һавасының сыйфатын яхшырту. •Зәй муниципаль районы территориясендә өске сулыкларның сыйфатын яхшырту. •Табигать комплексларын, шул исәптән урманнарны яңадан утырту һәм үсемлекләр, хайваннар дөньясының биологик төрлелеген саклау һәм торгызу. • Халыкның сәламәтлеге торышын яхшырту, авыруларны киметү. <p>Калдыкларны эшкәртү һәм үтилләштерү системасын кертү.</p> <p>Зәй муниципаль районы территориясендә әйләнә-тирә мохит сыйфатын жайга салу.</p> <p>Территорияне комплекслы бәяләүне тәмин итү, экологик яктан имин булмаган зоналарны ачыклау, экологик иминлек өлкәсендә мәгълүмат ресурсларын булдыру һәм аларга ярдәм итү.</p> <p>Халыкның экологик культурасы системасын, гражданлык үзаңы дәрәжәсен һәм әйләнә-тирә мохит сыйфатын тәмин итү өлкәсендә активлығын үстерү</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары</p>	<p>2017 - 2021 еллар</p>
<p>Ярдәмче программаларның исемлеге</p>	<p>Программа экологик һәм икътисадый вәзгыятькә бәйле рәвештә даими төзәтелә торган конкрет ярдәмче программалар системасы аша гамәлгә ашырыла:</p> <p>1. Техноген йөкләнешләрне киметү буенча табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру чаралары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - атмосфера һавасын савыктыру һәм саклау чаралары; <p>2. Су объектларыннан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау чаралары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - халыкны чиста эчәргә яраклы су белән тәмин итү чаралары; - суүткәргеч, канализация челтәрләрен һәм корылмаларны киңәйтү, реконструкцияләү һәм төзү чаралары; - сулыкларны төзекләндерү, ландшафтларны торгызу чаралары. <p>3. Жир ресурсларыннан, үсемлекләр дөньясыннан рациональ файдалану һәм аларны саклау чаралары:</p> <ul style="list-style-type: none"> - житештерү һәм куллану калдыкларын үтилләштерү, жыю, күмү чаралары; - жир ресурсларыннан нәтижәле файдалану һәм аларны

	<p>саклау чаралары;</p> <ul style="list-style-type: none"> - үсемлекләр дөньясын саклау чаралары. <p>4. Халыкны савыктыруга юнәлдерелгән чаралар;</p> <p>5. Халыкка экологик яктан белем һәм тәрбия бирү</p>
<p>Елларга бүлеп һәм чыганақларны күрсәтеп, финанслау күләмнәре</p>	<p>Муниципаль программаны финанслауның гомуми күләме 25670,4 мең сум тәшкил итә, шул исәптән елларга бүлгәндә:</p> <p>2017 ел-7902,0 мең сум;</p> <p>2018 ел-7427,8 мең сум;</p> <p>2019 ел-4533,8 мең сум;</p> <p>2020 ел-3418,8 мең сум;</p> <p>2021 ел-2388,0 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау Федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, Зәй муниципаль районы бюджетыннан, законнар нигезендә бюджеттан тыш акчалардан шушы максатларга бүлеп бирелә торган чыганақлар булганда һәм чаралар чикләрендә гамәлгә ашырыла. Программаны бюджет финанславы күләме һәм структурасы барлык дәрәжәдәге бюджетларның расланган параметрлары нигезендә һәм программа чараларын фактта үтәүне исәпкә алып ел саен төгәлләштерелергә тиеш.</p>
<p>Елларга бүлеп, программаның нәтижелелеге күрсәткечләре белән программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан кәтелгән соңгы нәтижеләр</p>	<p>Программаның төп чараларын гамәлгә ашыру, аерым алганда, мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - атмосфера һавасына техноген йөкләнешне киметергә; - грунт суларының һәм туфракның пычрануын булдырмакка; - предприятиеләрнең аз калдыклы, ресурсларны саклай торган технологияләргә күчүе, житештерү һәм куллану калдыкларын, үсемлек калдыкларын урнаштыру өчен шартлар тудыруы исәбенә сәнәгать калдыклары барлыкка килүне киметергә; - Зәй шәһәренең һәм авыл жирлекләренең урамнарын һәм скверларын яшелләндерергә һәм төзекләндерү чараларын гамәлгә ашырырга; - әйләнә-тирә мохитне пычратуны кисәтү буенча кабул ителә торган чараларның оперативлыгын һәм нәтижелелеген арттырырга; - халык сәламәтлегенә техноген йогынты ясау факторларын ачыкларга; - халыкка экологик культура, белем бирү һәм мәгълүматлы итү дәрәжәсен арттырырга; - әйләнә-тирә мохитнең торышын яхшыртырга, узган һәм агымдагы хужалык эшчәнлегенә бәйле экологик куркынычны киметергә;

1. Программа методлары белән проблеманы чишүнең башлангыч торышын анализлау һәм аны хәл итү кирәклеген нигезләү

Татарстан Республикасында житештерү көчләренең үсеше матди һәм мәдәни байлыкның үсүенә генә түгел, ә әйләнә-тирә мохитне тагын да интенсиф пычратуга һәм экологик тигезлекне бозуга да китерде. Үсә барган эксплуатация һәм табигать ресурсларын эшкәртү белән калдыклар күләме дә арта, алар табигый мохиткә кире кайта. Шуңа күрә хәзерге шартларда жәмгыять белән табигать арасындагы үзара мөнәсәбәتلәр проблемасын хәл итү беренчел әһәмияткә ия.

Пычрату чыганакалары булып тора-коммуналь предприятиеләрнең, предприятиеләр һәм оешмаларның чистартылмаган коммуналь-көнкүреш һәм сәнәгать калдыклары, агып ята торган нефть продуктлары һәм чүп-чар тора. Канализацияле чистарту корылмалары сулыкларга чыгарыла торган суларны чистартуның заманча таләпләренә җавап бирми торган технологияләргә кулланыла. Житештерү һәм куллану калдыклары әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынты ясый торган җитди фактор булып тора, шул ук вакытта алар - икенчел матди ресурслар чыганагы да.

Зәй муниципаль районында елына 660 мең тоннага якын калдыклар барлыкка килә. Болар - сәнәгать, төзелеш һәм биологик калдыклар, шулай ук каты көнкүреш калдыклары һәм юынтык сулар.

Сәнәгать калдыклары, каты көнкүреш калдыклары кебек үк, химик составы буенча төрле. Жир асты суларына үтеп керә ала торган һәм туфрак-үсемлек капламына тискәре йогынты ясый торган күп кенә агулы матдәләргә югары концентрацияле сыек житештерү калдыклары һәм юынтык сулар аеруча зур куркыныч тудыра. Калдыкларның төп массасы каты көнкүреш калдыкларының оешкан чүпкеләренә чыгарыла, анда әйләнә-тирә мохит өчен яңа куркыныч матдәләр барлыкка килергә мөмкин.

Чүпкеләргә калдыкларның атмосферадагы явым-төшемнәр белән тәэсире нәтижәсендә барлыкка килә торган фильтрат аеруча куркыныч санала. Фильтратта органик һәм минераль матдәләр таркалуның күп санлы компонентлары бар. Участокның гидрогеологик төзелешенә бәйле рәвештә, чүпкеләрдә калдыклар күмелгәннән соң фильтрат ясалу 1 елдан 25 елга кадәр бара. Фильтрат белән пычрануга аеруча актив су алмашы зоналары, беренче чиратта грунт сулары дучар була. Чүпкелә атмосфераны да, гидросфераны да агулый, үсемлек капламын һәлак итә, уңайсыз яшәү тирәлеген тудыра. Көнкүрештән агып чыккан юынтык сулар да куркыныч: аларның әйләнә-тирә табигать мохитенә тискәре йогынтысын киметү барлык урбанизацияле территорияләргә мөһим проблемасы булып тора. Куркыныч бу очракта яшәү тирәлегенә бактерияләр белән пычрануы һәм эпидемияләр кабынып китү ихтималы белән бәйле.

Сәнәгать һәм көнкүреш калдыклары барлыкка килү, куллану, зарарсызландыру, саклау һәм күмү проблемаларына традицион якын килү муниципаль район халкының сәламәтлегенә зыян китерә торган, экологик

тигезләнешне начарайта торган, территориянең пычрануы белән характерлана торган вазгыяткә китерде.

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә шәһәрнең сәнәгать предприятиеләре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясауны киметәчәк.

Әйләнә-тирә мохиткә тискәре антропоген йөкләнешне киметү тирәлек торышында сыйфатлы уңай үзгәрешләргә һәм Зәй муниципаль районы халкының экологик иминлеген арттыруга китерәчәк.

Шәһәр халкының яшәү шартларын яхшырту, экологик мәгълүматлылык дәрәжәсен һәм грамоталылыгын арттыру шәһәрнең тотрыклы үсеше өчен өстәмә стимул булдырырга мөмкинлек бирәчәк.

2. Төп максатлар һәм бурычлар, гамәлгә ашыру этаплары

Программаның төп максатлары:

- әйләнә-тирә мохиткә чыгарылган зарарлы матдәләрне бетерүгә юнәлдерелгән чараларның нәтижәлелеген күтәрү;

- әйләнә-тирә мохитнең сыйфатында тискәре үзгәрешләргә китерә торган хужалык һәм башка эшчәнлекнең начар йогынтысын кисәтә торган чаралар комплексы үткәрү.

Программаның төп бурычлары:

- шәһәр предприятиеләре тарафыннан атмосферага зарарлы матдәләр чыгаруның билгеләнгән нормаларын үтәү;

- шәһәр предприятиеләре тарафыннан су объектларына зарарлы матдәләр агызуны киметү;

- су объектларынан рациональ файдалану һәм аларны саклау;

- жир ресурсларынан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау;

- шәһәрдә житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итүне оптимальләштерү;

- шәһәрнең яшел фондын саклап калу һәм үстерү;

- шәһәр халкының уңайлы тормыш шартларын тәмин итү;

- халыкны экологик агарту.

Программа 2017 - 2021 елларда гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары программа чараларын тәмин итүнең ресурс мөмкинлекләрен исәпкә ала. Бу чор әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә беренче чираттагы бурычларны хәл итәргә һәм, Зәй муниципаль районының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтыны булдырмау максатларында, инфраструктураны тотрыклы үстерү өчен нигез булдырырга мөмкинлек бирә.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаның заказчысы булып Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты тора.

Программаны гамәлгә ашыру процессы белән идарә итү Зәй муниципаль районы Башкарма комитетына йөкләнгән. Программаның үтәлешен координацияләү Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасарына йөкләнгән. Программаны гамәлгә

ашыру механизмы барлык программада катнашучыларның вәкаләтләрен һәм жаваплылыгын төгәл бүлешүенә нигезләнә.

4. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Программаны финанслау Федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, Зәй муниципаль районы бюджетыннан, законнар нигезендә бюджеттан тыш акчалардан шушы максатларга бүлеп бирелә торган чыганаclar булганда һәм бирелгән средстволар чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Программаны бюджеттан финанслау күләме һәм структурасы барлык дәрәжәдәге бюджетларның расланган параметрлары нигезендә һәм программа чараларын фактта үтәүне исәпкә алып ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

Программа чаралары буенча эшләрнең бәясе эшләрне башкару сметалары нигезендә билгеләнә.

5. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү

Программа чараларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген социаль, икътисади һәм экологик аспектларда карарга кирәк.

Икътисади нәтижәгә ирешеләчәк:

-су һәм һава киңлекләренә нормадан тыш зарарлы матдәләр чыгаруны, сәнәгать һәм көнкүреш калдыкларын үтилләштерүнең заманча ысулларын кертү өчен түләүгә бәйле продукция житештергәндә предприятиеләр чыгымнарын киметү аша;

-житештерү һәм көнкүрештән чыккан жыентык суларның тирә-юньгә тискәре йогынтысын киметү аша.

Экологик нәтижәгә ирешеләчәк:

-әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны киметү, аны бетерү;

-Зәй муниципаль районы территориясендә урнашкан торақ пунктларның санитар торышын яхшырту;

-техноген һәм табигатьтә гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу ихтималын киметү аша.

Социаль нәтижәгә ирешеләчәк:

- муниципаль район халкының сәламәтлеген яхшырту;

-әйләнә-тирә мохитнең торышы турында халыкны тагын да мәгълүматлы итү;

-программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәләре белән халыкның кызыксынучанлыгын арттыру;

-гражданның әйләнә-тирә мохит торышы турында белемнәргә тотрыклы ия булуына ихтыяжларын гамәлгә ашыру юллары аша.

6. «2017-2021 елларга Зэй муниципаль районының экологик иминлек программасы»
төп чаралар планы һәм көтелгән нәтижеләр

№ п/п	Чаралар	Башкаручы оешма	Баш кару срок лары	Финанслауның күздә тотылган чыганақлары	Финанс чыгымнарына күздә тотылган ихтыяж (мең сумнарда)					Көтелә торган нәтижеләр	
					всего	2017	2018	2019	2020		2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

1. Техноген йөкләнеше киметү буенча табигатьне саклау чараларын гамәлгә ашыру

1.1. Атмосфера һавасын савыктыру һәм саклау гамәлләре

1.1.1	2-12 нче номерлы энергетик пар калориферларының регенератив һава жылыткычлары өслекләр юдыру	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	1000,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Зарарлы матдәләр чыгаруны киметү: елына NOx -1,03 т, SO2-15,84 т, CO-2,0 т, корым- 0,335 т, маз.көле - 0,043 т. Энергия ресурсларын экономияләүне- 390 гут
1.1.2	Атмосферага газлар белән бергә чыга торган зарарлы матдәләрне инструментлар ярдәмендә үлчәү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	334,7	8,9	8,9	8,9	154,0	154,0	154,0	Зарарлы матдәләр чыгу сәбәпләрен вакытында ачыклап хәл итү
1.1.3	Санитар-саклау зонасы (СЗЗ) чигендә, предприятие йогынтысы зонасындагы шәһәр территориясендә атмосф. һавасы торышына контроль (инструментлар ярдәмендә углеводородлар күләмен С12-С19)	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	48,9	16,3	16,3	16,3				Атмосферага зарарлы матдәләр чыгу сәбәпләрен вакытында ачыклап хәл итү
1.1.4	Санитар-саклау зонасы (СЗЗ) чигендә атмосфера һавасы торышына лаборатор тикшерү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	501,9	62,9	62,9	62,9	156,6	156,6	156,6	Зарарлы матдәләр чыгу сәбәпләрен вакытында ачыклап хәл итү

1.1.5	«Циклон» тузан тоткарлау жайланмасын көйлөү, анын нәтижелеле эшлөвөн тикшерү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	Атмосферага чистартмайча зарарлы матлелер чыгаруны булдырмау. УОГ нәтижелеле эшлөвөн ачыклау
1.1.6	КВО фильтрларын һәм полимерлаштыру камераларын алыштыру. ХВО фильтрларында һәм полимерлаштыру камераларында тыгызлыгы 50 кг/м3 булган минераллы плителәр куллану	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	14400,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	2900,0	Атмосфераның потенциалы пычранган зонасын булдырмау
1.1.7	Санитар-саклау зонасы (СЗЗ) чигендә атмосфера һавасын һәм тавыш катылыгын контрольдә тоту	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	300,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	Нормадан тыш калдыклар чыгаруны булдырмау
1.1.8	ИЗА чыганакаларыннан атмосферага чыгарылган зарарлы матлелер микъдарен инструмент кулланып үлчәү	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	150,0									150,0	Табигатъне саклау законнарын үтәү
1.1.9	Санитар-саклау зонасы (СЗЗ) чигендә атмосфера һавасының торышын күзәтү	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	60,0									60,0	Табигатъне саклау законнарын үтәү
1.1.10	Зарарлы матлелер чыккан урыннарда ПДВ нормалары үтелешенә атмосфераны тикшерү	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	560,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	Нормадан тыш калдыклар чыгаруны булдырмау
1.1.11	ПДВ проектын эшләү	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	150,00									150,00	Нормадан тыш калдыклар чыгаруны булдырмау
1.1.12	Санитар-саклау зонасы (СЗЗ) проектын эшләү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	120,00	120,00								120,00	Нормадан тыш калдыклар чыгаруны булдырмау
1.1.13	Вагранкадан чыккан газларны яндырып бетерү системасы фильтрларын алыштыру	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017-2021	Предприятиениң үз средстволары	45000,0	9000,00	9000,00	9000,00	9000,00	9000,00	9000,00	9000,00	9000,00	9000,00	Табигатъне саклау законнарын үтәү
1.1.14	Газлардан чистарту жайланмасы (ГОУ) куллануга контроль	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2021	Предприятиениң үз средстволары	15,0	-	-	-	-	-	-	-	-	15,0	Атмосферага зарарлы матлелер чыгаруны киметү

1.1.15	Рөхсәт ителгән ин чик зарарлы матдәләр чыгару (ПДВ проекты) проекты эшләнү	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	150,0					150,0	Табиғатъне законнарын үтәү	саклау
1.1.16	СЗЗда һәм фильтрация кырларында атмосфера һавасы торышына химик-аналитик контроль	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	89,0	17,0	18,0	18,0	18,0	19,0	Калдыклар чыгаруны киметү: шикәр тузаны, агач тузаны	
1.1.17	Газларны чистарту жайланмаларына (ГОУ) агымдагы ремонт	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	50,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	Калдыклар чыгаруны киметү: шикәр тузаны, агач тузаны	
1.1.18	Газларны чистарту жайланмалары (ГОУ) нәтижәле эшчәнлегенә контроль	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	50,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	Калдыклар чыгаруны киметү: шикәр тузаны, агач тузаны	
1.1.19	ПДВ нормалары үтелешенә контроль	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	200,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	Калдыклар чыгаруны киметү: шикәр тузаны, агач тузаны	
1.1.20	Автомобильләрдән чыккан газларның токсиклыгын (тегенләвен) тикшереп тору	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	30,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	Атмосфера һавасының торышын тикшереп тору	
1.1.21	Зарарлы чыгаруның нормативлары үтелешенә контроль	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Атмосфера һавасының торышын тикшереп тору	
1.1.22	ПДВ нормативлары үтелешенә һәм газлардан чистарту жайланмаларының нәтижәле эшләвенә лаборатор тикшерүүләр үткөрү	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	520,0	100,0	105,0	105,0	105,0	105,0	ГОТ һәм ПБ Калдыклар чыгаруға контрольне көчәйтү	
1.1.23	ПДВ проекттын эшләү һәм Роспотребнадзор белән килештерү, зарарлы матдәләр чыгаруға рөхсәт алу	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	140,0				140,0		ГОТ һәм ПБ Табиғатъне законнарын үтәү	саклау
1.1.24	Санитар-яклау зонасында тикшерүүләр үткөрү	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2017 - 2021	Предприятиенен үз средстволары	125,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	ГОТ һәм ПБ Калдыклар чыгаруға контрольне көчәйтү	

2. Су объектларынан нәтижәле файдалану һәм аларны саклау чаралары
2.1. Халыкны чиста эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чаралары

2.1.1	Судан файлалану урынында Дала Зәе елгасына һәм Зәй суаслагычына мониторинг	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	999,4					499,7	499,7	Дала Зәе елгасына агып төшүче суларнын йогынтысын билгеләү һәм тикшереп тору максатында мониторинг алып бару
2.1.2	Бөгелде елгасына агып төшә торган житештерү, янгыр суларына һәм су объектына аналитик контроль	"Аккурайд Уилз Руссия" ЖЧЖ	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	300,0	60,0	35,0	35,0	35,0	135,0	35,0	Ташлауларга контрольне көчәйтү
2.1.3	Поповкада чишмәне чистарту	Поповка А/Ж башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0	300,0						Халыкны энә торган су белән тәэмин итү

2.2. Суүткәргеч, канализация челтәрләрен һәм корымаларын кинәйтү, реконструкцияләү һәм төзү

2.2.1	2-12 нче энергоблокларда май суыткычларны һәм тукландыру насосларын опрессовкалау	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	250,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Сулыкка елына 0,2 тоннага кадәр май элгүне булдырмау
2.2.2	КТЦ-1,2 котельный һәм турбина булекләренең приемкаларын һәм каналларын ремонтлау һәм чистарту	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	500,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	Агызыла торган суларга елына 0,4 тоннага кадәр май чыгаруны булдырмау
2.2.3	Биологик тест методлы белән кулланышта булып, чистартылган суларга токсинлылыкка анализ үткөрү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	227,9			227,9				Пычрата торган матдәләр чыгу сәбәпләрен вакытында бетерү
2.2.4	Химик һәм токсинлылык күрсәткечләрен белеп торучи суларны лаборатор тикшерүләр	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	1003,8					501,9	501,9	Пычрата торган матдәләр чыгу сәбәпләрен вакытында бетерү
2.2.5	Куллануга кире кайтарылган суларны микробиологик һәм паразитологик тикшерүләр (агынты суларга житештерү контроле)	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	245,8					122,9	122,9	Пычрата торган матдәләр чыгу сәбәпләрен вакытында бетерү
2.2.6	Фильтрлау кырларына сәенгәтә суларны агып чыга торган басымлы торба үткәргечләрен алыштыру	«Зәй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	210,0	45,0	50,0	55,0	40,0	20,0	20,0	Аварияләрсез эшләүдә ышанычлылыкны арттыру

2.2.7	Буа - шартлы чиста су суыткычы тезу	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	14,000	5,0	5,0	4,0	Һавага чыга торган матдәләргә киметү
2.2.8	Транспортлау-юу суларын радиаль тондыргыч тезу	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	82,0	20,0	22,0	20,0	Һавага чыга торган матдәләргә киметү
2.2.9	Фильтрлау кырларын ремонтлау, валларны ныгыту	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	2320,0	450,0	470,0	480,0	Аварияләрсез эшләүдә ышанычлылыкны арттыру
2.2.10	Жир асты резервуарын чистартып, артезиан скважиналарга агымдагы ремонт үткәру	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	225,0	45,0	45,0	45,0	Аварияләрсез эшләүдә ышанычлылыкны арттыру
2.2.11	Фильтрация кырларының бүлү жайланмаларын ремонтлау (D=325 мм)	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	215,0	40,0	45,0	45,0	Авариясез эшләүдә ышанычлылыкны арттыру
2.2.12	Агынты һәм табигый сларга химик-аналитик контроль	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	965,0	190,0	195,0	195,0	Бөгелде елгасына мониторинг
2.2.13	Артезиан суына химик-аналитик контроль	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	334,0	65,0	68,0	68,0	Скважиналардагы суның сыйфатына мониторинг
2.2.14	Махсус автомобилькада автотранспорт юу	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	215,0	40,0	45,0	45,0	Нефть продуктлары ташлауны булдырмау
2.2.15	НДС проекттын эшләу	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	200,0	200,0			Табигатьне саклау законнарын үтәү

2.3. Эрозиягә каршы чаралар, сулыкларны сәләмәтләнүдә һәм төзекләнүдә, ландшафтларны торгызу

2.3.1	Су объекттын гидрохимик күзәтүләр, Дала Зәе елгасы, су ташлана торган жирдән 500м. югары һәм түбәндә	«Генерацияләу компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Собств. средства предприятия	207,6	69,2	69,2	69,2	Предприятиенен Дала Зәе елгасына юынтык су агызуның йогынтысын билгеләү һәм контрольдә тоту максаты белән локаль дәрәжәдә мониторинг алып бару
2.3.2	Жир асты суларын жыю участогын төзекләнүдә	«Генерацияләу компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	45,0	15,0	15,0	15,0	Грунт суларының пычрануын булдырмау
2.3.3	Табигый һәм агынты суларны лаборатор тикшеренүләр (житештерү контроле)	«Генерацияләу компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	241,7			241,7	Пычрата торган матдәләр ташлануның сәбәпләрен вакытында бетеру
2.3.4	Юынтык суларны санитар-микробиологик тикшерү	«Генерацияләу компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенен Үз средстволары	52,8	17,6	17,6	17,6	Пычрату матдәләре чыгуның сәбәпләрен вакытында бетеру

2.3.5	Яр бусос станцияларендә балык саклау жайланмаларына техник хезмәт күрсәтү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең Үз средстволары	1306,0				1306,0	Су жыйганда Зәй сусаклагычына тискәре йогынтыны киметү
2.3.6	2,3 номерлы яр бусос станцияларендә балык саклау жайланмаларының нәтижәләлген бәяләү	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зәй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең Үз средстволары	1762,5		1762,5			Дала Зәе елгасы ихтиофаунасына агып төшүче пычрак суларның урынында тискәре йогынтысын билгеләү
2.3.7	Янгыр сулары канализациясен механик кисәкчәләрдән чистарту	Зәй шәһәренең «ТЕХНО заводды» ЖЧЖ филиалы	2017- 2021	Предприятиенең Үз средстволары	160,0	40,0	40,0	40,0	40,0	Бөгелде елгасында пычрату калдыкларын киметү
2.3.8	Хужалык-фәкалия суларының һәм янгыр суларының торышын тикшереп тору	Зәй шәһәренең «ТЕХНО заводды» ЖЧЖ филиалы	2017- 2021	Предприятиенең Үз средстволары	200,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Бөгелде инешендә пычрану зонасын булдырмау
2.3.9	Янгыр сулары канализациясендәге суларны прозводства куллану	Зәй шәһәренең «ТЕХНО заводды» ЖЧЖ филиалы	2017- 2021	Предприятиенең Үз средстволары	80,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Бөгелде инешендә пычрану зонасын булдырмау
2.3.10	Балыкларны саклау жайланмасына агымдагы ремонт үткөрү	«Зәй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенең Үз средстволары	125,0	25,0	25,0	25,0	25,0	Авариясез эшләүдә ышанычлылыкны арттыру
2.3.11	Тондыргычны (отстойник) чистарту, фильтрлау кыры картларын сөрү	«Зәй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенең Үз средстволары	1950,0	390,0	390,0	390,0	390,0	Туфрак эрозиясе булдырмау
2.3.12	Кабан Бастрыкта чишмәне тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0		300,0			Тәзекләндерү
2.3.13	Сармаш Башта чишмәне тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0		300,0			Тәзекләндерү
2.3.14	Гулькинда «Изгеләр чишмәсен» тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0		300,0			Тәзекләндерү
2.3.15	Куш Елгада чишмәне тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0		300,0			Тәзекләндерү
2.3.16	Кара Елгада чишмәне тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	400,0		400,0			Тәзекләндерү
2.3.17	Урсада чишмәне тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0		300,0			Тәзекләндерү
2.3.18	Иске Мавринда чишмәне тәзекләндерү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0				300,0	Тәзекләндерү

2.3.19	Төгидә чишмәне төзекләрү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0					300,0	Төзекләрү
2.3.20	Бағражда чишмәне төзекләрү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0					300,0	Төзекләрү
2.3.21	Карманда чишмәне төзекләрү	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	300,0					300,0	Төзекләрү
2.3.22	Бөгелде елгасының су саклау зонасы ярларын чистарту һәм ныгыту	Башкарма комитет	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	770,0	470,0			300,0		Ярларны ныгыту
2.3.23	Янгынғы каршы чара буларак Поповкада буа ярын ныгыту	Поповка авыл жирлегә башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	200,0		100,0		100,0		Ярларны ныгыту
2.3.24	Кармалка елгасының үзәннен чистарту һәм су саклау зонасы ярларын ныгыту	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	1250,0	1000,0				250,0	Ярларны ныгыту
2.3.25	ГТСны капитал ремонтлауның проект- смета документларын эшләү	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	990,0	990,0					Су ресурсларын саклау
2.3.26	ГТСны декларация алды тикшерүе	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	1000,0	300,0	300,0		400,0		Су ресурсларын саклау
2.3.27	ГТС зыянын исәпләү + иминиятләштерү	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	1060,0		600,0		460,0		Су ресурсларын саклау

3. Жир ресурсларын, үсемлекләр дөньясын рациональ файдалану һәм саклау буенча чаралар

3.1. Житештерү һәм куллану калдыкларын утилләштерү, туулау, күмү

3.1.1	Икенчел матди ресурсларга караган калдыкларны эшкәртү һәм утилләштерүгә тапшыру	«Генерацияләү компаниясе» ААҖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	5630,4	1876,8	1876,8	1876,8			Өйләнә-тирә мохиткә йөкләнеш елына 3,67 мең тоннага кимегән
3.1.2	Алга таба калдыкларны утилләштерү һәм зарарсызландыру максатларында жыю хезмәте күрсәтү	«Генерацияләү компаниясе» ААҖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	4715,6				2357,8	2357,8	Өйләнә-тирә мохиткә йөкләнеш елына 11,476 мең тоннага кимегән
3.1.3	Житештерү процессынын, кулланьла торган чималның һәм калдыклар белән эш итүнең үзгәрешсезлеге турында техник хисап	Зэй шәһерең «ТЕХНО заводы» ЖЧҖ филиалы	2017 - 2021	Предприятиенең үз средстволары	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Житештерү калдыкларының барлыкка килүен һәм аларнын кая куелуын исәпкә алу

3.1.4	Житештерү калдыктарын вақытында чыгару һәм үтиллештерү	Зэй шһәрөнөң «ТЕХНО заводы» ЖЧЖ филиалы	2017 - 2021	Предприятиенөң үз средстволары	7500,0	1500,0	1500,0	1500,0	1500,0	1500,0	1500,0	Әйләнө-тирә мохитнөң житештерү калдыктары белән пычрануын булдырмау
3.1.5	Икенчел калдыктарны тапшыру (макулатура, резина, чүпрөк-чапрак һ. б.)	«Зэй шикерө» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенөң үз средстволары	200,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	Күмелө торган калдыктарны киметү
3.1.6	Житештерү процессынң үзгөрешсезлегө турында техник хисап	«Зэй шикерө» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенөң үз средстволары	125,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	Табигатъне саклау законнарын үтәү
3.1.7	Куркынынч калдыктарнынч паспортларын эшлөү	«Зэй шикерө» ААЖ	2017 - 2021	Предприятиенөң үз средстволары	210,0	110,0	100,0					Табигатъне саклау законнарын үтәү
3.1.8	Карьерларны рекультивацияләү	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	1131,5		1131,5					Туфракнынч ундырышлы катламын торгызу
3.1.9	Карьерларны проектлау	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	1145,0	845,0	300,0					
3.1.10	Санкцияләнгән чүплекләрне бетерү	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	2750,0	350,0	600,0	500,0	700,0	600,0		Туфракнынч ундырышлы катламын торгызу
3.1.11	Калдыктарны жыю, бетерү, үтиллештерү, зарарсызландыру системасын оештыру (контейнер мөйданчыктары)	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	1450,0	630,0	670,0	150,0				
3.1.12	Икенчел файдаланылырга тиешле калдыктарны аеру максаты белән калдыктарны селектив жыюны оештыру (батарейкалар өчен контейнерлар)	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	100,0			100,0				

3.2. Жир ресурсларыннан рациональ файдалану һәм саклау

3.2.1	Калдыктар белән эш итүдө житештерү контроле тәртибен эшлөү	«Зэй шикерө» ААЖ	2017, 2020	Предприятиенөң үз средстволары	140,0	70,0			70,0			Табигатъне саклау законнарын үтәү
-------	--	------------------	------------	--------------------------------	-------	------	--	--	------	--	--	-----------------------------------

3.3. Яшеллөндерү һәм үсемлекләр дөньясын саклау

3.3.1	Предприятие территориясен яшеллелерү һәм төзеклелерү эшлеләре	«Генерацияләү компаниясе» ААЖ Зэй ГРЭСы филиалы	2017, 2020	175,8				87,9	87,9	3 га жирне деградацияләүдән чыгару
3.3.2	100 данәдән артык агач утырту, Перцовкага таба юл буылап агачлар утырту.	Зэй шәһеренң «ТЕХНО заводлы» ЖЧЖ филиалы	2017 - 2021	60,0				60,0	60,0	Өйләнә-тирәлекнең пычрануын киметү
3.3.3	Предприятие территориясен яшеллелерү	«Зэй шикәре» ААЖ	2017 - 2021	50,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
3.3.4	Яшел үсентелер сатып алу һәм утырту, агачларны санитар кисү.	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	8616	3116,0	2000,0	1800,0	1100,0	600,0	Өйләнә-тирәлекнең пычрануын киметү
3.3.5	Яшел үсентелерне күчереп утырту өчен жиһаз сатып алу	ЗМР Башкарма комитеты	2017 - 2021	1450,0	1450,0					

4. Экологик тәрбия, белем бирү һәм агарту эшчәнлеге

4.1	Өйләнә-тирә мохитне саклау мәсьәләләре буенча персоналның квалификациясен күтәрү	«Зэй ГРЭСы генерацияләү компаниясе» ААЖ филиалы	2017 - 2021	57,0	15,0	15,0	13,5	9,0	4,5	Табиғатне саклау эшчәнлегеңәң нәтиҗәләлегең арттыру
4.2	Халыкара жир көне, Экологик белемнәр көне, Урман көненә багышланган экологик акцияләр оештыру, «Эзләнү һәм казанышлар офыклары» фәнни-гамәли конференциясе, «Чиста урман», «Сыерчык оясы» экологик акцияләре	«ТР ЗМР мәгариф идарәсе» МКУ	2017 - 2021	95,0	20,0	20,0	20,0	20,0	15,0	Табиғый бергәлек системасы һәм анда кешенең тоткан урыны турында тулы бер фәнни кузаллау һәм белемнәр формалаштыру
4.3	Күрсәтмә-экологик мәгълүмати материал әзерләү	«ТР ЗМР мәгариф идарәсе» МКУ	2017 - 2021	90,0	30,0	16,3	26,8	8,8	8,0	Экологик белемнәрне күтәрү

4.4	«Эко Зэй», «Чиста шәһәр – безнең эшебез», «Йолдызлы жыештыру», «Агач утырт!», «Яшьләр-чүпкә каршы», «Ага чишмә челтер-челтер», «Шәһәр «БЕРЕГай», «Шәһәр елгаларына - чиста ярлар», «Яшьтән табигать турында кайгыртыл», «Кеше булып калыйк!» экологик акцияләре	«ТР ЗМР яшьләр эшләре идарәсе» МКУ	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	142,0	30,0	30,0	37,0	30,0	15,0	Экологик белемнәрне күтәрү
4.5	Яшел җөзүе экологик конференциясе, «Экодулкын» I шәһәр экологик яшьләр форумы	«ТР ЗМР яшьләр эшләре идарәсе» МКУ	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	20,0	20,0					
4.6	9-11 сыйныф укучыларын профильле эзерләү буенча эш	«ТР ЗМР мәгариф идарәсе» МКУ	2017 - 2021	Мәгариф идарәсенең төп эшчәнлеген финанслау	чыгымнар дан башка						Алынган экологик белемнәрне конкрет эш урынында, булчак һөнәри эшчәнлектә грамоталы файдалану
4.7	Мәктәп балаларына экологик белем бирү буенча авторлык программалары конкурсы уздыру	«ТР ЗМР мәгариф идарәсе» МКУ	2017 - 2021	Мәгариф идарәсенең төп эшчәнлеген финанслау	чыгымнар дан башка						Укучыларны һәм укытучыларны табигатьне саклау буенча ижтимагый эшчәнлеккә жәлеп итү
4.8	Белем бирү учреждениеләре базасында оештырылган экологик отрядларның эшчәнлеген оештыру	«ТР ЗМР мәгариф идарәсе» МКУ	2017 - 2021	Мәгариф идарәсенең төп эшчәнлеген финанслау	чыгымнар дан башка						Укучыларны гамәли экологик эшчәнлеккә жәлеп итү
4.9	ЭХБ лаборатория эшләре өчен (экология, химия, биология) класс комплекты	«ТР ЗМР мәгариф идарәсе» МКУ	2017 - 2021	ЗМР бюджеты	111,0	111,0					Төп мохитләр - һава, су һәм туфракны, шулай ук азык-төлек продуктларын экологик тикшеренүләрдә, әлегә тирәлек турында фәнни күзаллаулар кулланып, укучылар тарафыннан күрсәтмә тәжрибеләрне мөстәкыйль уздыру
Муниципаль бюджет средстволары					25670,4	7902,0	7427,8	4533,8	3418,8	2388,0	

	Предприятияиелернен үз средстволары	97599,5	18240,7	17927,7	20199,3	21322,8	19909,0	
	Барысы	123269,9	26142,7	25355,5	24733,1	24741,6	22297,0	

Татарстан Республикасы
Зеймуниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның _____
номерлы карарына
_____ кушымта
3

Акчаларны еллар һәм чыганаclar буенча бүлү таблицасы

№ п/п	Чараларның исеме	Финанс лау чыганаc лары	Финанс чыгымнарына күздә тотылган ихтыяж (мен сум).						Индикаторларның күрсәткече				
			2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2017 ел.	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	
			Бары сы	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	ел.	ел	ел	ел	ел
1	Санкцияләнгән чүплекләргә юк итү		350,0	600,0	500,0	700,0	700,0	10	10	10	10	10	10
2	Карьерларны рекултивацияләү			1131,5				1	1	1	1	1	1
3	Карьерларны проектлау: Канаш карьеры (карбонат токымнары), Әлкин карьеры (карбонат токымнары), Кәдек карьеры (карбонат токымнары), Карьерларны торгызу: Поповка карьеры (суглин), Чыбыклы карьеры ташлы ком чыгару буенча, Югары Шепкә карьеры (известьеле токымнар), Югары Налим ком карьеры		845,0	300,0									
4	Поповка авылында чышмәне төзекләндерү		300,0					1					
5	Кабан Бастрык авылында чышмәне төзекләндерү			300,0									
6	Сармаш авылында чышмәне төзекләндерү			300,0									
7	Гулькин авылында "Изге чышма"не төзекләндерү				300,0								
8	Куш Елга авылында чышмәне төзекләндерү				400,0								
9	Қара Елга авылында чышмәне төзекләндерү				300,0								
10	Урсай авылында чышмәне төзекләндерү					300,0							
11	Йске Маврин авылында чышмәне төзекләндерү					300,0							
12	Ал. Бистәсе авылында чышмәне төзекләндерү					300,0							
13	Төги авылында чышмәне төзекләндерү					300,0							
14	Бөгелде слгасының үзәннәрен чистарту һәм ярларын ныгыту		470,0	470,0							1		
15	ГТСКА капиталы ремонт буенча проект-смета документларын эшләү		990,0	990,0							3		
16	ГТСНЫ декларация алды тикшерүе		900,0	300	200,0	400,0	95,0				3	3	4
19	ГТС зыяны хисабы + иминиятләштерү		1060,0		600,0	400,0+60,0	100,0					3	8
20	Янтынга каршы чара буларак, буа ярларын ныгыту		200,0		100,0	100,0						1	1

21	(Поповка, Яна Налим) Кармалка елгасын чистартуу һәм су саклау зонасы ярларынын ныгыту.	1450,0	1000,0						450	1										
22	Яшел үсемлекләр сагып алу һәм утырту, агачларны санитар киеү.	9216,0, 0	3116,0	2000,0	1800, 0	800,0	700,0		600	600	400	400	500	750						
24	Агач-куаклар күчереп утырту өчен жайланма сагып алу.	1450,0	1450,0							1				1						
25	Калдыкларны жыю, юк иту, утиллештерү, зарарсызландыру системасын оештыру (контейнер мөйданчыклары)	1450,0	630,0	670,0	150,0					15	18									
26	Икенчел кулланаларга тиешле калдыкларны (батарейлар өчен контейнерлар) аеру максатында калдыкларны селектив жыюны оештыру	100,0			100,0	10						10								
27	Жир көне, Экологик белемнәр көне, Урман көне унаеннан экологик акцияләр, «Эзләнүләр һәм казанышлар» фәнни-гамәли конференциясе, «Чиста урман», «Сырчык оясы» акцияләре оештыру.	100,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	6	6	6	6	6	6					
28	Экологик-мәгълүмати күрсәтмә материал әзерләү	82	30,0	16,3	26,8	8,8				1	1	1	1	1	1					
29	«ЭкоЗай», «Чиста шөһәр – безнең эшебез», «Йолдызлы жыештыру», «Агач утырту», «Яшьләр- чүп-чарга каршы», «Ага чиммә челтер-челтер», «ОБЕРЕГАЙ», «Шөһәр елгаларына - чиста ярлар», «Яшьтән табигат турында кайгыртып», «Өйдәгез, кеше булып калыйк» экологик акцияләре уздыру	157,0	30,0	30,0	37,0	30,0	23,0			10	10	10	10	10	10					10
30	«Яшел дөнья» синең кулларда» экология конференциясе, «Экодулкын» I шөһәр экологик яшьләр форумы	20,0	20,0																	
31	ЭХБ (экология, химия, биология) лаборатор эшләр өчен класс комплекты. Төп мохитләр - һава, су һәм туфракны, шулай ук азык-төлек продуктларын экологик тикшерүдә укучыларның күрсәтмә тәҗрибәләрен мөстәкыйль уздыру – әлеге тирәлекләр турында заманча фәнни кузгалулар тудыру.	111,0	111,0							1										
32	Барысы:	25670, 4	7902,0	7427,8	4533, 8	3418,8	2388,0													
33	Предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар	100808	20303,8	20110,8	1997 9,8	20275,8	20137, 8													
34	Барысы:	126479	28205,8	27538,6	2451 3,6	23694,6	22526													

Муниципальный бюджет

Предприятия и учреждения, организации